

Prvo poročilo o samoprispevku

BESEDE NE SMEMO POJESTI

S TEŽAVAMI JE TREBA RAČUNATI – BESEDE, KI SMO JO DALI VOLIVCEM, NE SMEMO POJESTI – ALI BODO STVARI NAPOSLED STEKLE HITREJE?

V junijski številki Naše skupnosti smo objavili pismo izvršnega odbora naše občinske konference SZDL mestni konferenci. S tem pismom je izvršni odbor zahteval, da velja pristojnim upoštevati načela javnosti in poročati o zbiranju samoprispevka za šolske objekte in vzgojnovarstvene zavode ter o poteku priprav za realizacijo programa.

Ze v začetku junija je upravni odbor sklada za gradnjo osnovnih šol in vzgojnovarstvenih zavodov poslal kratko informacijo o delu, predlog finančnega načrta in predlog statuta ter poslovnika sklada.

RAZUMLJIVE ZACETNE TEŽAVE

Upravni odbor sklada, ki se je konstituiral šele januarja letos, je začel tako rekoč praznih rok. „Dejščino“, ki jo je prejel, je bila dokaj slaba. Dokumentacija za posamezne objekte je bila sicer pripravljena, a je v glavnem odstopala od zahtev, ki jih je postavljala program. Vse je bilo treba začeti znova. Zato je bila prva naloga upravnega odbora, da poskrbi za dokončno usklajeno dokumentacijo, za kar je razumljivo potreboval več časa.

Upravni odbor sklada se je in se še srečuje z velikimi kadrovskimi in prostorskimi težavami. Delovno mesto sekretarja, ki bi moralo biti zasedeno vse od ustanovitve sklada, je bilo ispolnjeno šele s 1. junijem. Prav tako sklad praktično ne razpolaga niti z enim pisarniškim prostorom in tako niti ne more organizirati minimalnega operativnega organa, ki je za učinkovito poslovanje nujno potreben. Upamo, da bodo te kadrovske in prostorske težave rešene do septembra meseca letos.

PRITISKI ZA SPREMEMBO PROGRAMA

Z odlokom, ki so ga javno obravnavali zbori volivcev, je bil sprejet program gradnje, in ga moramo vsi spoštovati. To velja še posebej za upravni odbor, ki je sprejel sklep, da bo ta program dosledno spoštoval. V posameznih krajevnih skupnostih pa se pojavljajo zelo močne težnje, da bi ta program spremenili in je upravni odbor pod stalnim pritiskom, kateremu težko kljubuje.

V razpravi na socialistični zvezi je

prevladalo enotno mnenje, da je stališče upravnega odbora – dosledno upoštevati program, edinole pravilno in ga moramo pri tem vsi podpreti. Prav gotovo so možne manjše lokacijske ali programske spremembe, vendar naj bodo v okviru finančnega programa. Vsak pa, ki se zavzema za prostorsko večje objekte, kot jih predvideva program, mora zagotoviti tudi finančna sredstva.

SREDSTVA PRITEKAJO PROTI PRIČAKOVANJU

Do 30. maja 1972 se je zbralo na račun sklada 12.957.664 dinarjev samoprispevka. Predvideno je bilo, da bomo v celotnem letu 1972 na račun sklada

1. Samoprispevek
2. Prispevek sklada za otroško varstvo pri TIS Ljubljana
3. Prispevek ljubljanskih občinskih skupščin
4. Drugi viri

Poleg tega moramo v dohodke posredno upoštevati tudi, da bodo stroški zemljišč, komunalne opreme in lokacijske dokumentacije kriše občinske skupščine.

Prav tako kaže tudi to, da vse upravne stroške sklada krijejo proračuni občin.

V predlogu izdatkov je 92 % sredstev predvidenih za gradnjo osnovnih šol in VVZ, 4 % za projekte in študije, 4 % pa za nepredvidene izdatke in rezervo.

KAJ PA REALIZACIJA ...

Če ocenjujemo pritok sredstev za več kot ugodnega, pa to ne velja za realizacijo, ki je v zaostanku. Vendar je ta zaostanek – če upoštevamo vse težave – opravičljiv, posebno še, ker smo prepričani – optimistični je tudi informacija uprav-

čun samoprispevka zbrali 25.000.000 dinarjev. Analiza dotoka v petih mesecih letošnjega leta in primerjava z gibanji osebnih dohodkov, plačila prispevkov od zasebne dejavnosti in naraščanja zaposlenih pa zagotavlja, da bodo dohodki sklada iz samoprispevka dosegli vsoto 34.500.000 dinarjev, od tega 1.300.000 iz različnih oblik zasebne dejavnosti. Tako bo prekoračen program kar za 38 %. Prekoračitev je tolikšna tudi zato, ker so v drugi polovici 1971. leta nominalni osebni dohodki hitreje naraščali (izračun je bil napravljen na podlagi OD v I. polletju) zaradi pomanjkanja izkustvenih podatkov o številu zavezancev ter o obsegu oprostitvev.

Poleg sredstev iz samoprispevka so viri sklada še prispevki iz sklada za otroško varstvo pri TIS Ljubljana, prispevki občinskih skupščin in drugi viri.

Predvideni dogodki sklada za leto 1972 so naslednji:

Din	Struktura
34.500.000	58,0 %
15.800.000	26,8 %
8.000.000	13,4 %
1.200.000	1,8 %
59.500.000	100,0 %

nega odbora – da bodo stvari v bodoče stekle hitreje.

V naši občini so predvidene naslednje gradnje:

– Adaptacija VVZ Vevče, s katero bo pridobljeno 70 novih mest. Vrednost adaptacije je 1.200.000 dinarjev. Priprave za gradnjo so že skoraj končane in naj bi z deli začeli v juliju, zaključili pa septembra letos.

– Vzgojnovarstveni zavod v Zavorcu za 70 mest, vrednost del 1.300.000 dinarjev. Zgrajen bo montažni vrtec in so dani vsi pogoji, da bo urejen do konca leta.

– Osnovna šola v Zalogu z 8–10 učilnicami in telovadnico. Vrednost gradnje je lahko do 5.000.000 dinarjev. Z gradnjo naj bi pričeli že letos. Zemljišče je pripravljeno, prav tako so v izdelavi tudi idejni projekti.

DIVJIM ODLAGALIŠČEM SMETI NAPOVEDATI NEISPROSEN BOJ

Tole divje odlagališče smeti se nahaja v Sneberjih, se pravi zelo blizu prireditvenega prostora v Zajčji Dobravi, kjer bo 4. jul. osrednja proslava ob Dnevu borca. Občanom in svetu krajevnih skupnosti tale „cvetka“ prav gotovo ne služi na čast

Z ZDRUŽENIMI MOČNI

Delo v športnem parku na Vevčah je steklo.

Na nogometnem igrišču Slavije popravljajo stezo za tek na 100 m, urejajo prostore na tribuni in pod njo ter ravna okoljski teren.

Za pomožno nogometno igrišče je teren v grobem že urejen in bo igrišče v kratkem gotovo.

Teniško igrišče pripravljajo za omrežitev in urejajo okolico. Gradijo tudi teren za odbojko in postavljajo temelje za ograjo.

Nova cesta proti športnemu parku ob Ljubljani je skopana in jo bo treba še zasuti in splinirati, da bo omogočena varno vožnjo.

Predvidena je tudi gradnja strelišča za strelsko družino Bine Grajzer; strelci bodo tudi prostovoljno sodelovali pri gradnji.

V maju je bil na Vevčah sestanek predstavnikov vseh športnih organizacij, šole, krajevnih skupnosti in SZDL, na katerem so izvolili odbor za vzdrževanje igrišč in objektov.

Do sedaj so športne organizacije živele vsaka zase in gradile športne objekte po svojih možnostih. Z izvolitvijo novega odbora ali uradne uprave športnih igrišč in objektov Vevče, Zalog, Polje na čelu s predstavnikom Albinom Vengustom, bodo vsa vzdrževalna in gradbena dela izvajali načrtno v okviru finančnih možnosti. Vse športne organizacije morajo takoj predložiti novemu odboru svoje potrebe in predloge. Odbor bo usklajil vse želje s potrebami glede vzdrževanja in gradnje. Novemu odboru želimo veliko uspeha – glede na to, da je na tem območju še malo igrišč, za že obstoječa pa čimprejše roko pri dobrem vzdrževanju. Želimo, da bi odbor uspel zgraditi še več igrišč za rekreacijo občanov.

NA GIMNAZIJI: OSNOVNA ORGANIZACIJA ZK

Konec maja so na gimnaziji v Mostah sprejeli v vrste zveze komunistov mlade člane iz vrst dijakov. Sprejeti so predvsem tisti kandidati, ki se vključujejo v organe dijaške samouprave in v družbenopolitično življenje na šoli. Na tem sestanku so se komunisti gimnazije tudi odločili za svojo celico, kajti sedaj so jo imeli skupaj s komunisti – člani učiteljskega zbora osnovne šole Ketteja in Murna. Redno delo gimnazijske osnovne organizacije otežuje dejstvo, da toliko dijakov vsako leto šolo zapusti, komunisti pa so predvsem v četrtih razredih. Na koncu so izvolili še nov sekretarja, ki ga sestavljajo sekretarka prof. Simona Meden, člana pa prof. Mara Bregar in dijak Srečko Kirn.

ALES KARDELJ

IZ ZABJE PERSPEKTIVE

PERSONIFIKACIJA

Tovariša Miha Mihaela Cmok, našega komercialnega direktorja, so večeraj odpeljali v bolnišnico – naravnost s sindikalnega plenuma. No, najbrž ne bo nič nevarnega, odpeljali so ga namreč na živčni oddelek. To je potrdil takoj zjutraj tudi sekretar, ko sem vprašal, kaj se je našemu komercialnemu pravzaprav zgodilo. Rekel je: „To ni nič! Zaradi številnih personifikacij so se mu zmešale plošč!“

Pa smo tam! Sedaj sem vedel še manj kot prej, saj ga nisem prav nič razumel. Ker pa mora biti dober vratar na tekočem z dogajanjem v podjetju, sem prosil kadrovnika, naj mi razloži, kako je s to „personifikacijo“ in „mešanjem plošč“. Kadrovnik, ki pozna mojo vrednost in podjeto, je to prav rad storil.

„Najprej, kaj pomeni personifikacija? To je posebej, tako rekoč utelešenje nečesa.“ Ker sem ga še vedno debelo gledal, se je vsedel in mi to „personifikacijo“ razložil s primeri.

„Vsi vemo na primer, da je ta in ta tovariš rojen za vratarja. Vsa njegova duševna in telesna fiziognomija je taka, toda kljub temu je vodilni uslužbenec. Vidíš, v njem mora biti utelešeno še nekaj drugega, sicer ne bi bil to, kar je! ... No, to ni čisto dobro! A boljše je tole, kar gotovo poznaš, tisto o bogu. Bog-oče, bog-sin in bog-sveti duh. Tri osebe, a en sam bog! To pomeni, da sam predstavlja vse tri osebe in to v takšni obliki, kakršna se mu pač zdi, da je tisti trenutek najbolj primerna.“

V trenutku se mi je zjasnilo, kot bi me obšel sveti duh.

Kadrovnik je to opazil in je zato vstal ter odhajajoč dodal: „No, pa je malce pomešal še plošč!“ Ti je sedaj jasno?

„Seveda, popolnoma jasno!“

Ko sem po kadrovkovem odhodu razmišljal o tej komercialisti, „personifikaciji“, sem prišel do spoznanja, da je bog (naj mi to odpusti), nasproti našemu Mihaelu Cmoku pravi amater. Kar poglejte.

Mihael Cmok se je kot komercialni direktor trudil, da bi podjetje ustvarilo čimveč skladov in čimbolje izkoristilo kapaciteto

strojev. Zato je zagovarjal in zahteval nočno delo žensk. Bil je tudi veliki borec za to, da bi čimveč sredstev ostalo podjetju in bil proti velikim družbenim dajatvam. Skratka, vse šile je posvečal rentabilnosti in za čim-

večjo poslovnost! S številnimi nagradami, ki smo mu jih doodeljevali, smo dokazali, da znamo ceniti to njegovo vlogo.

Kot ugodnega in požrtvovalnega delavca smo ga izvolili v osrednji sindikalni forum, kjer nas je zastopal in se bojeval za delavčeve pravice, „ki so jih razni tehnokrati hoteli kratiiti“ (kot je sam trdil v referatu). Kot sindikalni funkcionar se je zavzemal za povišanje osebnih dohodkov delavcev in se odločno zavzemal proti ženskem nočnemu delu (v drugih podjetjih, seveda). Skratka, bil je sindikalni funkcionar, kakršnega si lahko samo želimo.

A sposobnost in ugled, ki ju je užival v naši sredi, sta nas spodbudila, da smo Mihaela Cmoka kot edinega kandidata soglasno izvolili za odbornika občinske skupščine. Lahko rečem, da smo bili z izvolitvijo vsi zelo zadovoljni. Takega odbornika še nismo imeli!

V skupščini se je zavzemal za povišanje dajatev vseh vrst, tako da bi občina dobila dovolj sredstev. Vedno je zagovarjal težnje, da bi morale delovne organizacije (seveda ne naša) več vlagati za skupno potrošnjo. Kratko malo – na vsaki seji skupščine je

doživel spontan aplavz.

Zaradi trdnih povezav med terenom, delovno organizacijo in občinsko skupščino smo ga izvolili tudi za predsednika krajevnih skupnosti. Kot predsednik se je zavzemal za decentralizacijo občinskega proračuna in za čimvečje pristojnosti krajevnih skupnosti.

Zaradi napore službe je bil potreben tudi rekreacije; zato je bil lovec, a ne samo navaden član. Kot poznavalec ekonomskih zakonitosti je bil gospodar lovske družine. Njegova naloga je bila gojitev in zaščita plemenite divjadi.

Poleg tega je bil še član upravnih odborov treh društev, častni predsednik gasilcev in ... no, saj vsega niti naštetj ne moremo.

Skratka, množica oseb v enem telesu. Njegov delovni dan se je odvijal kot kavbojski film. Vsak trenutek se je znašel v drugi situaciji, vsak hip je moral menjati misli. Prepričan sem, da bi kameleon, ta mojster v prilaganju, popolnoma odlovedal, če bi se kdaj znašel v njegovi koži. Pravzaprav pa je to škoda, ker bi tako dobili barvni odtenek, kakršnega še ni videlo človeško oko.

In prišlo je tisto usodno jutro. Kot ponavadi se je navsezgodaj odpravil na delo. Mimogrede se je ob pol sedmih ustavil pri tajniku krajevnih skupnosti, pri tem je delal trikrat tedensko. Premetel je kupe papirja, ki so se nabrali v pisarni, potem pa pogledal tajnika:

„Ali je kaj novega? ... Kaj sem že hotel? ... Nenadoma so se mu pred očmi pojavili svetli kolobarji, kot eskadrilja letelch krožnikov.“ Ah, da! Veš, dragi moj, zadnji čas je, da nehamo s tem. Mislim, s to našo krajevno samoupravo. Gospodarsko bi več dosegli, če bi bila občina vodena v vsem iz centra, iz enega središča. Kaj pa vedo ljudje, kako je treba vladati, upravljati. Nič! Samo šušmarj! Vodenje mora biti v trdih, sposobnih rokah! Tako pa samo drobimo sredstva in jih negospodarsko zapravljamo ... Na svidenje! Po-Grablj je aktivko in odšel, kolobarji pa so ga spremljali. Nesrečni tajnik je zazijal tako na široko, da si je izpahnil čeljust.

Tovariš Mihael je prihitel v pisarno in se zavalil za mizo. Tisti hip so kolobarji prešli in zavedel se je, da je napravil nekaj napakega. Zarini si je glavo med dlani in brez misli buljil v steno

pred seboj.

Zdrnila ga je tajnica: „Tovariš komercialni, ob osmih imate sejo kolegija. Na dnevnem redu je, kot veste, vprašanje, ki ste ga vi sami predlagali v obravnavo, tj. kako povečati izkoriščanje obstoječih kapacitet?“

„Ah, da!“ se je stresel in skočil pokonci. „Že grem, dajte mi mapo z gradivom.“

Člani kolegija so bili že zbrani: Cmok se je obrnil na direktorja: „Prosim vas, če bi lahko končali do 11. ure. Ob dvanajstih imam namreč na občini sejo sveta za finance. Razpravljali bomo o proračunski potrošnji in bi bil rad navzoč.“

Tehnični direktor je imel uvodno besedo. Govoril je dve uri o „totalni mobilizaciji ljudi in o delovnih sredstvih, govoril o trozimenskem delovnem času, govoril je o racionalizaciji delovnih mest, govoril je o stimulativnem nagradjevanju vodilnih kadrov, govoril je o štednji materiala, kratko malo govoril je, še je govoril, še vedno govoril, govoril ...

Mihael je sprva zelo zbrano poslušal in spodbudno pritrjeval. Kmalu pa mu je začelo v glavi brneti, pred očmi pa so se mu odvijali magnetofonski trakovi. Dalj ko je komercialni govoril, bolj mu je brenkalo v glavi in hitreje so se vrtili trakovi.

Kot prvi razpravljavec – kajti bil je povsod prvi – je potrkal s pisalom po mizi, hotel z roko zbrisati zvijajoče trakove in začel: „Tovariši, vse je res, kar je povedal tovariš tehnični, še več kot to. To je neizpodbitno, toda vprašam vas?“ Vstal je, se retorično naslonil na mizo, kot bi bil za govorniškim pultom. „Toda vprašam vas, kakšna je naša skrb za delovnega človeka, delavca, ki je osnova našega samoupravnega sistema. Od žensk zahtevamo nočno delo in pri tem ne pomislimo, da so te tudi matere, niti ne pomislimo, kako je nočno delo za ženski organizem škodljivo. Štedimo pri delavcih, racionaliziramo njihova delovna mesta. Zaradi izgubljenih metel ali izgubljenih ure delovnega človeka jih disciplinsko kaznujemo. Nikoli pa se ne vprašamo, kaj mi naredimo, oziroma kaj vse smo že mi izgubili. Zato rečem, najprej racionalizirajmo pri sebi, na naših delovnih mestih ...“

Vsi člani kolegija so skočili pokonci, direktor pa je z besedami: „Naš sodelavec Mihael je danes nekoliko preutrujen, se

bomo pogovorili jutri,“ zaključil sejo.

Mihael je še ves omotičen pritaloval do avtomobila. Trakov so izginjali, brnenje je prenehalo. „Grozn! Zopet sem naredil ne-

kaj narobe! Toda kaj? ... Sedaj pa na občino!“

Seja sveta za finance se je začela točno. Vsak član sveta je položil predse pet centimetrov debelo plast papirjev, polnih števk. Številke, ki so tekale od zgoraj navzdol, pa od spodaj navzgor, z desne proti levi, pa z leve proti desni, nekatere pa so si izbrale pot kar diagonalno. Razprava je bila bučna. Naj so številke obračali kakorkoli, celo navpično; dohodki in izdatki se niso ujeli. Cmok se je spočetka dobro počutil, nenadoma pa se je zdrl. Iz kota dvorane se primaje proti njemu kopica števk. Lepo poravnane, kot rimske legije, toda tudi številne kot kobalice v srednjem veku. Naslonil se je nazaj, zamahnil z rokami. Zaman. Številke so bile tu, neusmiljeno so korakale proti glavi in se izgubljale v kubaturi njegove skromne lobanje. Izgubila je prva legija, toda tu je bila že druga, iz kota je prihajala tretja in tako naprej ... Začutil je neutešljivo željo po razpravi. Skočil je pokonci in začel: „Vse je res, kar ste povedali, strinjam se! Toda tu je še vprašanje, kaj je z našo splošno potrošnjo. Ta je odločno prevelika. Imamo na stotine raznobarnih organov, ki vsi samo trošijo. Od kje naj jemljemo denar, vas vprašam, od kje? Iz gospodarstva? Tam ga ni, že dolgo ga ni, vsak dan ga je manj. Denar, ki ga ustvarja gospodarstvo, pripada samo gospodarstvu in nikomur drugemu. Roke proč od tega denarja, če ne ...“

Predsednik sveta je pomagal dvema članoma sveta, ki sta Mihaela z razumevanjem odpeljala v bife na kavo. Podzavestno je

skril kavo in glej – legij števk ni bilo več, vse je bilo zopet bistvo. Pogledal je na uro in vzkliznil: „Joj, zamudil bom!“ in se je iztrgal članoma sveta ter odhitel na zasedanje sindikalnega foruma. Člana sveta sta začudeno gledala za njim, skomignila z rameni in se vrnila na sejo. Prišla sta še pravi čas, da sta lahko glasovala o dvigu prispevkov vseh vrst.

Sindikalni forum je razpravljaval o povečanju vpliva delavcev na gospodarjenje in zaščito pravic samoupravljalcev. Referat je bil oster kot britev, s katero brez bolečin izrežeš v hipu vsa kurja očesa, razprava je bila zgočena kot železo, s katerim se izžge gadov strup. Mihael se je ugodno počutil: „Da, to je tisto, kar je treba!“

Ze sta minili dve uri seje, že se je tretja nagibala h koncu. Razpravljajci so se vrstili kot jagode na rožnem vencu. Vse je bilo v redu, toda glej – nenadoma so začeli pred Mihaelovimi očmi frfotati papirčki, nežni, beli kot metuljčki. Bilo jih je vedno več. Padali so nanj kot drobne snežinke. Za njimi so prihajale ciklostirane okrožnice, debeli tipkani referati, tam neke izpod stropa pa se je s hrupom, kot da prihajajo eskadrile bombnikov, neusmiljeno približevale debele študije, vezane, broširane, vpete v polvinilaste mape in mu neusmiljeno padale na glavo, hoteč ga zadušiti. Zakrilil je z rokami, da bi odrazil kupe papirja, ki so mu segali že do vratu. Skočil je pokonci in stekel za govorniški pult: „Tovariši, res je! Zaščititi moramo! Zaščititi moramo plemenito divjad. Kajti brez plemenite divjadi bo naša narava mrtva. Gojiti in zaščititi, ne pa odstreliti. Mi smo vendar poklicani za to, da napravimo iz naše sivine pester svet, ne pa da ga siromasimo in poenostavljamo. Zato ne odstranjevati temveč gojiti! Zakaj napake ...“

Predsedujoči, ki je bil znan po tem, da nikoli ni izgubil prisotnosti duha, je hitro poklical rešilni voz ...

In tako naš spoštovani tovariš komercialni direktor Mihael Cmok leži v bolnišnici in strmi v strop. Vsi smo prepričani, da bo hitro okreval in zopet prevzel svoje dolžnosti. Samo dan ga ni med nami, a se že pozna njegova odsotnost. Zato mu želimo čimhitreje okrevanje, sicer ne vem, kaj bo z nami.